

Bankuen zorrak lotzen dute Rajoy

MARIANO RAJOY jauna bere bunkearean dago, egoerari nola aurre egingo ei dion aztertzen, eta lehen urratsak sendo emateko prest. Ez du oraino ezer iragarri, baina badakigu zer dakarren: aurrekontuen herresturaren norabidean, Rajoyk bata bestearen atzean beteko ditu Europako Banku Zentralak eta Alemaniak aholkatutako irizpide eta neurriak, "merkatuek" diotena alegia. Aurretik PSOEk eta Jose Luis Rodriguez Zapaterok egin duten gauza bera. Hau da, Europako sozialdemokraziak Grezian, Portugalen edo beste hainbat herrialdetan egin duena. "Ez baitago krisi ekonomikotik ateratzeko beste biderik, gastu publikoa murriztea, zorra ordaindu ahal izateko eta merkatuek ez gaitzaten zigortu", dio doktrina neoliberalak.

Baina zergatik murriztu behar da gastu publikoa, Espainiaren zor publikoa Europako Batasuneko txikienetakoa denean? BPGaren %60,1 da Espainiako zor publikoa, Frantziakoa %82, Alemaniakoa %83 eta Italiakoa %119, adibidez). Zergatik herritarren bizi mailan eragin itzela duten murrizketak, zor publikoaren handitzea ez datorrenean gastuaren gehitzetik diru sarreren gutxitzetik baino?

Erantzuna Espainiako zor pribatuaren dago eta hau bai da Europako handienetakoa. Zorpetze maila handiak arazoak dakartzio edonori, baina areago egoera horretan krisi ekonomikoak harrapatzen badu. Baina, gainera, egoera biziki larritzen da, finantza merkatuen aurrean Espainiako Gobernuak zor horiek ordain-

duko diren bermea beregatzatzen badu, horrela finantza merkatu horien zigorra saihestuko duelakoan. Bistan da ez duela lortzen.

Irakurleak askotan irakurriko zuen zein zorpetuta dauden Espainiako familiak eta hala da. Baina zor pribatuaren zati bat besterik ez da hori, eta ez handiena. Horrela banatzen da Espainiak guztira duen zorra (4,25 milioi euro): 700.000 milioi euro publikoa; familia bilioi bat baino gutxiago; enpresena 1,3 bilioi; eta bankuena 1,35 bilioi (baxuenetik jota).

Orduan, familia batek arazoak baditu eta hipotekatutako etxea galtzen badu, hori arazo handia da —esaten da—, baina familia hori ez zen behar beste arduratsua izan bere garaian eta orain ondorioak jasan behar ditu —gaineratzen da—. Espainiako Gobernuak ez da horretan sartuko, ez bada legea betearazi eta familia etxe horretatik kanporatzeko.

BANKUEKIN guztiz kontrakoa da, familiek baino askoz zor handiagoa dute Espainian, baina Gobernuak jarriko du 100.000 milioi euroko fondo bat aurrezki kutxen zorrak kitatu eta hauek egoera osasuntsuan jartzeko. Baina are eta larriagoa, zor horren zati handi bat atzerriko bankuekin denez (nagusiki frantsesak, alemanak eta estatubatuarrek), Gobernuak adierazi nahi die Espainiako kutxa eta bankuek beteko dutela beren ordainketa, eta Gobernuak bera dela horren berme. Eta hortik dator aurrekontuetako murrizketa itzelen arazoa, ez zor

publikotik, zor pribatutik eta batez ere enpresa handi eta bankuen zorretatik.

Azken finean, doktrina neoliberalak azaltzen du ezin direla zorretan diren herritarrak zuzenean erreskatatu, erreskate hori ekonomiaren hazkundeak ekarriko duela, enpleguaren sorrerak... Bankuak erreskatatzea, ordea, ezinbestekoa da, hauen maileguak pertsonarentzat odola bezalakoak direlako ekonomiarentzat, eta hauek ondoratuz gero ekonomia ondoratuko litzatekeelako.

Ez dago irtenbiderik eskema horretan: azken hiru hamarkadetakoa desarautzearen ondorioz, finantza munduak ia nahi duena egin izan du eta horrek ekarri zuen 2007ko finantza krisia. Burbuilak sortu, gutxi batzuk ikaragarri aberastu eta, errealitate ekonomikoari erantzuten ez dioten burbuilak direnez, hauek eztanda egitean krisi itzela eragiten dute. Horregatik, 2007ko krisiaren ondoren, gobernuak esan zuten ezinbestekoa zela finantza mundua arautzea. Baina jai, ez da ezertxo ere egin eta "merkatuek" agintzen jarraitzen dute, eta nola gainera.

Ez al da, beraz, alternatibarik Rajoyren bulegoan gertatzen ari denari? Bai, baldin eta herritarrak eta ez finantza merkatuak jartzen badira konponbidearen erdigunean. Egongo da, baldin eta herritarrok, bakoitzak berean eta batez ere multzoan, bilatzen baditugu. Ezetz esatea da lehen urratsa. Gero, apurka, bestelako urratsak ematea, zergekin Gipuzkoako Diputazioan egiten ari diren bezala, adibidez.

Brasillrunen
Colon, 62 IRUN Tel. Fax. 943. 61 50 79

LUArquitectoak
hirigintza
hirigintza aholkularitza
udal planak
urbanizazioak
perifazioak
balorazioak
etxebizitza proiektuak
birgaitzeak
barne diseinua...

Tel 948 13 26 97
lua@luark.com

Rio Arga Kalea 28, 31014 Iruña

What do you think's best?

Zuretzat Zure iritziz, zein da hobea?

Itzulpen eta zuzenketa zerbitzu profesionala
INGELES | EUSKARA | GAZTELANIA | FRANTSESA | ALEMANA

11itzulpen
www.11itzulpen.com